

Selected bibliography for research on mass graves of Holocaust victims in the General Government, with particular emphasis on the Kraków District (titles listed according to language of publication)

Akcja „Reinhardt”. Historia i upamiętnienie, red. Stephan Lehnstaedt, Robert Traba, Warszawa: Neriton, 2019

Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie, red. Dariusz Libionka, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej, 2004

Anstett Élisabeth, *Co to jest grób masowy? Ku antropologii postępowania ze szczątkami ludzkimi we współczesnych kontekstach zbrodni masowych*, tłum. Katarzyna Kula, Ewa Domańska, w: *Ekshumacje polityczne. Teoria i praktyka*, red. Ewa Domańska, Alexandra Staniewska, Gdańsk: Słowo/obraz terytoria, 2023

Bartov Omer, *Anatomia pewnego ludobójstwa. Życie i śmierć Buczacza*, tłum Adam Musiał, Wołowiec: Czarne, 2019

Bartov Omer, *Anatomy of a Genocide: The Life and Death of a Town Called Bucacz*, Simon & Schuster, 2019

Bielawski Krzysztof, *The destruction of Jewish cemeteries in Poland*; transl. by Richard Bialy, Brookline, Massachusetts: Academic Studies Press, 2024

Bielawski Krzysztof, *Zagłada cmentarzy żydowskich*, Warszawa: Biblioteka "Więzi", 2020

Browning Christopher, *Ganz normale Männer : das Reserve-Polizeibataillon 101 und die "Endlösung" in Polen*, aus dem Engl. Dt. von Jürgen Peter Krause, Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1993

Browning Christopher, *Ordinary men : Reserve Police Battalion 101 and the final solution in Poland*, New York : Harper Perennial, 1992

Browning Christopher, *Zwykli ludzie. 101. Rezerwowy Batalion Policji*, tłum. Piotr Budkiewicz, Warszawa: Bellona, 2000

Dalej jest noc. Losy Żydów wybranych powiatach okupowanej Polski, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski, Warszawa: Centrum Badań nad Zagładą Żydów, 2018

Der Judenmord in den eingegliederten polnischen Gebieten 1939-1945, red. Młynarczyk, Jacek Andrzej, und Jochen Böhrer, Osnabrück: Fibre 2010

Desbois Patrick, *The Holocaust by bullets. A priest's journey to uncover the truth behind the murder of 1.5 million Jews*, transl. by Catherine Spencer, New York: Palgrave Macmillan, 2009

Dołowy Patrycja, *Skarby. Poszukiwacze i strażnicy żydowskiej pamięci*, Wołowiec: Czarne 2022

Duch-Dyngosz Marta, *From Absence to Loss: Holocaust Commemoration in Present-day Poland*, "Remembrance and Solidarity Studies in 20th Century European History: Holocaust/Shoah", vol. 5, 2016, pp. 115–136

Dziuban Zuzanna, *Muzeum-cmentarz. Kilka uwag o (infra)strukturalnej przemocy*, „Teksty Drugie” 2020, nr 4, s. 67-85, [dostęp online: https://rcin.org.pl/Content/204327/WA248_240380_P-I_2524_dziuban-muzeum_o.pdf]

Frydel Tomasz, *Polska wieś jako szara strefa. Soltysi na poziomie mezo w Generalnym Gubernatorstwie 1939–1945*, „Zagłada Żydów. Studia i materiały” 2023, nr 19, s. 408-442, [dostęp online: <https://zagladazydow.pl/index.php/zz/article/view/1037>]

Frydel Tomasz, *Zwykła organizacja, nadzwyczajna przemoc państwowa. Polska policja granatowa a Zagłada we wschodniej części dystryktu krakowskiego*, „Zagłada Żydów. Studia i materiały”, 2021, nr 17, s. 99-138, [dostęp online: <https://zagladazydow.pl/index.php/zz/article/view/873>]

Goldhagen Daniel, *Gorliwi kaci Hitlera: Zwyczajni Niemcy i Holocaust*, tłum. Wiesław Horabik, Warszawa: Prószyński i Ska, 1999

Goldhagen Daniel, *Hitlers willige Vollstrecker : ganz gewöhnliche Deutsche und der Holocaust*, aus dem Amer. von Klaus Kochmann, Berlin: Siedler, 1996

Goldhagen Daniel, *Hitler's willing executioners : ordinary Germans and the Holocaust*, London: Abacus, 1998

Grabowski Jan, *Na posterunku. Udział polskiej policji granatowej i kryminalnej w zagładzie Żydów*, Wołowiec: Czarne, 2020

Gryta Janek, *Forgotten? Holocaust Monuments and Jewish Activism in 1960s Poland*, „Jewish Culture and History”, 2025/1 (26), pp. 62-81

Grzybowska Katarzyna, „Rowy leśne” i miejsca, których „w ogóle nie ma”. *Harcerski Altart Zwycięstwa 1965 jako przyczynek do badania pamięci po Zagładzie*, „Zagłada Żydów. Studia i materiały” 2022, nr 18, s. 440–461 [dostęp online: <https://zagladazydow.pl/index.php/zz/article/view/856>]

Hilberg Raul, *Sprawcy, ofiary, świadkowie. Zagłada Żydów 1933-1945*, tłum. Jerzy Giebułtowski, Warszawa: Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFIS PAN/Cyklady, 2006

Janicka Elżbieta, *Pamięć przyswojona. Koncepcja polskiego doświadczenia zagłady Żydów jako traumy zbiorowej w świetle rewizji kategorii świadka*, „Studia Litteraria et Historica” 2015, nr 3–4, s. 148-227, [dostęp online: <https://doi.org/10.11649/slh.2015.009>]

Jasło oskarża: zbrodnie hitlerowskie w regionie jasielskim 1939-1945, red. Stanisław Cynarski, Józef Garbacik, Warszawa: Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce/Spółdzielnia Wydawniczo-Handlowa "Książka i Wiedza", 1973

Kalisz Michał, Rączy Elżbieta, *Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939-1945*, Rzeszów/Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2020

Kapralski Sławomir, Kapralski, Niedźwiedzki Dariusz, Nowak Jacek, *Czy można wejść dwa razy do tej samej rzeki? Polska pamięć o Żydach i Zagładzie 25 lat później*, „Przegląd Socjologii Jakościowej” 2019, nr 1, s. 42-70, [dostęp online: <https://czasopisma.uni.lodz.pl/socjak/article/view/4845/4588>]

Kapralski Sławomir, *(Nie)obecność Żydów w krajobrazach pamięci południowo-wschodniej Polski*, „Sensus Historiae” 2012/4, vol. IX, s. 89-118, [dostęp online: <https://sensushistoriae.epigram.eu/index.php/czasopismo/article/view/21/19>]

Kapralski Sławomir, Niedźwiecki Dariusz, Nowak Jacek, *On the Banality of Forgetting. Tracing the Memory of Jewish Culture in Poland*, Frankfurt am Main et al.: Peter Lang, 2018

Killing Sites Research and Remembrance, International Holocaust Remembrance Alliance (Ed.), Metropol Verlag + IHRA, 2015 [available online: https://www.yivo.org/cimages/ihra_publication_killing_sites_web.pdf]

- Koprowska Karolina, *Postronni? Zagłada w relacjach chłopskich świadków*, Kraków: Universitas, 2018
- Kwiek Julian, *Nie chcemy Żydów u siebie. Przejawy wrogości wobec Żydów w latach 1944–1947*, wyd. II uzupełnione, Warszawa: Wydawnictwo Nieoczywiste, 2023
- Lehmann Rosa, *Symbioza i ambiwalencja. Polacy i Żydzi w małym miasteczku galicyjskim*, tłum. Rafał Darasz, Piotr Parzymies, Warszawa: Dialog, 2024
- Lehrer Erica, Sendyka Roma, Wilczyk Wojciech, Zych Magdalena, *Widok z za bliska. Inne obrazy Zagłady*, Warszawa: Krytyka Polityczna, 2022
- Libionka Dariusz, *Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, Lublin: Państwowe Muzeum na Majdanku, 2017
- Małczyński Jacek, „*To było miasteczko żydowskie.*” *Pamięć o Żydach w świetle wywiadów z mieszkańcami gminy Zakrzówek*, „Przegląd Kulturoznawczy” 2012, nr 1 (11)
- Młynarczyk, Jacek Andrzej, *W cieniu zagłady : losy kieleckich Żydów w czasie drugiej wojny światowej*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2020.
- Młynarczyk, Jacek Andrzej, *Judenmord in Zentralpolen : der Distrikt Radom im Generalgouvernement 1939-1945*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007
- Następstwa zagłady Żydów. Polska 1944-2010*, red. Monika Adamczyk-Garbowska, Feliks Tych, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, 2012
- Nie-miejsca pamięci 1. Nekrotopografie*, red. Roma Sendyka, Maria Kobielska, Jakub Muchowski, Aleksandra Szczepan, Warszawa: Instytut Badań Literackich, 2020
- Nie-miejsca pamięci. 2. Nekrotopografie*, red. Roma Sendyka, Aleksandra Janus, Karina Jarzyńska, Kinga Siewior, Warszawa: Instytut Badań Literackich, 2020
- Night without end: the fate of Jews in German-occupied Poland*, ed. Jan Grabowski, Barbara Engelking, transl. Anna Brzostowska, Jerzy Giebułtowski, Jan Grabowski, Elżbieta Olender-Dmowska, Tomasz Frydel, Bloomington: Indiana University Press, 2022.
- Oliner Samuel, *Restless Memories. Recollections of the Holocaust Years*, Berkeley: Judah Magnes Museum, 1979
- Oto widać i oto słychać: świadkowie Zagłady w okupowanej Polsce*, red. Barbara Engelking, Jacek Leociak, Dariusz Libionka, Alina Skibińska, Warszawa: Centrum Badań nad Zagładą Żydów, 2024
- Pohorizel-Sandel Ernestyna, *O Zagładzie Żydów w Dystrykcie Krakowskim*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1959/2 (30), s. 89–109 [dostęp online: <https://cbj.jhi.pl/documents/721994/0/>]
- Potoczala Krzysztof, *O czym drzewa w Bieszczadach nie szumią. Ocalona z Sobiboru*, Kraków: Znak, Horyzont, 2025
- Przybyłowicz Krzysztof, *Żydzi Biecza. Historia i Zagłada*, Poligrafia OO. Redemptorystów w Tuchowie, 2015
- Rączy Elżbieta, *Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939-1945*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski/Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, 2014

Rejestr miejsc i faktów zbrodni popełnionych przez okupanta hitlerowskiego na ziemiach polskich w latach 1939-1945, woj. krośnieńskie, Warszawa: Ministerstwo Sprawiedliwości, 1983 [rejestry dostępne są dla wszystkich województw]

Saryusz-Wolska Magdalena, *Infrastructures of Holocaust Mass Graves: Work-in-Progress in Tylawa*, „Teksty drugie” 2023, nr 1, s. 183–204, [online: https://rcin.org.pl/Content/241984/WA248_278376_P-I-2524_wolska-infrastructures_o.pdf]

Sendyka Roma, *Od obserwatorów do gapiów. Kategoria bystander i analiza wizualna*, „Teksty Drugie” 2018, nr 3, s. 117-130, [dostęp online: https://rcin.org.pl/Content/67255/WA248_87328_P-I-2524_sendyka-obszawator_o.pdf]

Sendyka Roma, *Poza obozem. Nie-miejsca pamięci – próba rozpoznania*, Warszawa: Instytut Badań Literackich PAN, 2021

Silberklang David, *Bramy łez: zagłada w dystrykcie lubelskim*, tłum. Monika Metlerska-Colerick, Lublin: Brama Grodzka - Teatr NN.PL, 2022

Silberklang David, *Gates of tears: the Holocaust in the Lublin District*, Yad Vashem International Institute for Holocaust Research, 2013

Skibińska Alina, Markiel Tadeusz, *Jakie to ma znaczenie, czy zrobili to z chciwości? Zagłada Domu Trynczerów*, Warszawa: Centrum Badań nad Zagładą Żydów, 2011

Studia nad okupacją hitlerowską południowo-wschodniej części Polski, t. 3., red. Tadeusz Kowalski, Rzeszów: Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie i Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Rzeszowie, 1983

Sturdy Colls Caroline, *Archeologie Zagłady i badanie miejsc nazistowskich prześladowań*, tłum. Paulina Chojnowska, Jerzy Giebułtowski, w: *Ekshumacje polityczne. Teoria i praktyka*, red. Ewa Domańska, Alexandra Staniewska, Gdańsk: Słowo/obraz terytoria, 2023

Sznajderman Monika, *Pusty las*, Wołowiec: Czarne, 2019

The Yad Vashem Encyclopedia of the Ghettos during the Holocaust, red. Guy Miron, Shlomit Shulhani, Jerusalem: Yad Vashem, 2009

Törnquist-Plewa Barbara, *The transnational dynamics of local remembrance: The Jewish past in a former shtetl in Poland*, „Memory Studies” 2018/3, vol. 11, pp. 301-314

Uliasz Barbara, *Cmentarze, kwatery i mogiły wojenne na Podkarpaciu*, t. 1 i 2, Rzeszów: Stowarzyszenie Opieki nad Starym Cmentarzem im. Włodzimierza Kozło: Pobitno Oficyna, 2006

Urban Kazimierz, *Cmentarze żydowskie, synagogi i domy modlitwy w Polsce w latach 1944-1966 (wybór materiałów)*, Kraków: Zakład Wydawniczy Nomos, 2006

Weizman Yechiel, *Unsettled Heritage, Living Next to Material Jewish Traces after the Holocaust*, Ithaca and London: Cornell University Press, 2022

Wieliczko Mieczysław, *Informator o miejscach walk i męczeństwa ludności w powiecie jasielskim w okresie II wojny światowej*, Rzeszów: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, 1975

Wieliczko Mieczysław, *Jasielskie w latach II wojny światowej*, Warszawa: Ministerstwo Obrony Narodowej, 1974

Wierzcholska Agnieszka, *Nur Erinnerungen und Steine sind geblieben : Leben und Sterben einer polnisch-jüdischen Stadt : Tarnów 1918-1945*, Paderborn : Brill Schöningh, 2022.

Wierzcholska Agnieszka, *Wspomnienia i kamienie. Życie i śmierć polsko-żydowskiego miasta Tarnów 1918–1956*, Kraków Austeria, 2023

Wróblewski Mścisław, *Służba Budowlana (Baudienst) w Generalnym Gubernatorstwie 1940-1945*, Warszawa: PWN, 1984

Zabierowski Stanisław, *Rzeszowskie pod okupacją hitlerowską*, Warszawa: Książka i Wiedza, 1975

Zagłada Żydów na polskiej prowincji, red. Adam Sitarek, Michał Trębacz, Ewa Wiatr, Łódź: IPN/Wydawnictwo Łódzkie, 2012

Zeltser Arkadi, *Unwelcome Memory: Holocaust Monuments in the Soviet Union*, Jerusalem: Yad Vashem, 2018